

Bank Spółdzielczy w Gliwicach

**Informacja dotycząca adekwatności kapitałowej
Banku Spółdzielczego w Gliwicach podlegająca ujawnieniu
na dzień 31.12.2012 roku**

Gliwice, lipiec 2013 r.

Spis treści

1.1.	Informacje ogólne.....	3
1.2.	Organy Banku.....	4
1.3.	Przedmiot działalności.....	4
1.4.	Podstawa sporządzania polityki informacyjnej.....	5
2.	Zakres, cele i zasady polityki zarządzania ryzykiem.....	5
3.	Zakres i rodzaje systemów pomiaru i raportowania ryzyka.....	9
4.	Zasady polityki stosowania zabezpieczeń ograniczenia ryzyka....	11
5.	Zasady i metody wyznaczania wymogów kapitałowych.....	12
6.	Proces pomiaru kapitału wewnętrznego ICAAP.....	12
7.	Podstawowe informacje na temat funduszy własnych.....	13
8.	Analiza adekwatności kapitałowej.....	13
9.	Informacje w zakresie ryzyka kredytowego.....	14
10.	Informacje w zakresie ryzyka stopy procentowej.....	18
11.	Informacje dotyczące zmiennych składników wynagrodzeń.....	19
12.	Podsumowanie.....	19

1.1. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Gliwicach jest spółdzielnią. Bank prowadzi działalność na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U. z 2000 r. Nr 119, poz. 1252 z późn. zm.).
- 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.)
- 3) ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. Nr 188 poz. 1848 z późn. zm.).

Podstawowym aktem regulującym organizację Banku jest Statut Banku Spółdzielczego w Gliwicach.

Bank wpisany został do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000044344, z dniem 03.10.2001 r.

Akta rejestrowe Banku przechowywane są w Sądzie Rejonowym w Gliwicach Wydział X Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, mającym siedzibę w Gliwicach przy ul. Kościuszki 15.

Bank posiada REGON nr: 000496521.

Bank posiada NIP nr 631-01-01-649.

Bank w 2012 roku prowadził działalność w 10 jednostkach organizacyjnych zlokalizowanych w:

- 1) Gliwicach,
- 2) Rudzie Śląskiej,
- 3) Pyskowicach,
- 4) Zabrze,
- 5) Lublińcu,
- 6) Rudzińcu,
- 7) Sośnicowicach,
- 8) Pilchowicach,
- 9) Ciasnej,
- 10) Gliwicach – Łabędy.

Bank, na podstawie i zasadach określonych w art. 4 i art. 16 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A., mającym siedzibę w Warszawie przy ul. Płockiej 9/11B.

1.2. Organy Banku

Organami Banku są:

1. Walne Zgromadzenie Banku, zastąpione ze względu na ilość członków przez Zebranie Przedstawicieli Członków,
2. Rada Nadzorcza,
3. Zarząd .

Skład Rady Nadzorczej w 2012 roku:

1. Wolak Władysław - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
2. Szymczak – Błahut Marzenna,
3. Ogryzek Stanisław,
4. Krzesiński Andrzej,
5. Berbesz Antoni,
6. Wysocki Joachim,
7. Zarzycki Andrzej.

Skład Zarządu do 15.05.2012r.:

1. Krzysztof Kochański – Prezes Zarządu,
2. Barbara Żmuda – Wiceprezes Zarządu,
3. Jolanta Siemieniaka – Członek Zarządu

Skład Zarządu w okresie od 15.05.2012 .:

1. Krzysztof Kochański – Prezes Zarządu,
2. Barbara Żmuda – Wiceprezesa Zarządu;
3. Jolanta Siemieniaka – Wiceprezes Zarządu;
4. Ewa Karkocha – Wiceprezes Zarządu.

1.3. Przedmiot działalności:

Przedmiot działania Banku Spółdzielczego obejmuje następujące czynności bankowe:

1. przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
2. prowadzenie innych rachunków bankowych,
3. udzielanie kredytów,
4. udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych,
5. przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
6. udzielanie pożyczek pieniężnych,

7. operacje czekowe i wekslowe,
8. wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
9. nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
10. przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
11. udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
12. prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
13. pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Przekazy pieniężne dokonywane są za pośrednictwem Banku Zrzeszającego.

1.4. Podstawa sporządzenia Polityki informacyjnej

Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Gliwicach, Uchwały nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu.

2. Zakres, cele i zasady polityki zarządzania ryzykiem

Podjęcie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. Podstawę formalną procesu zarządzania ryzykiem stanowi Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Gliwicach.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ponadto ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

1. Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
2. Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
3. Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

W ramach prowadzonej działalności Bank zarządza między innymi następującymi rodzajami ryzyka, które uznaje za istotne:

1. Ryzykiem kredytowym;
2. Ryzyko koncentracji;
3. Ryzykiem płynności;
4. Ryzykiem rezydualnym;
5. Ryzykiem stopy procentowej;
6. Ryzykiem walutowym;
7. Ryzykiem operacyjnym;
8. Ryzykiem braku zgodności;
9. Ryzykiem kapitałowym;
10. Ryzykiem biznesowym

W w/w obszarach wyznaczono precyzyjne cele. Obejmują one między innymi:

1. W zakresie ryzyka kredytowego:

- 1) utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego;
- 2) stałe doskonalenie jakości obsługi klienta;
- 3) ograniczenie ryzyka kredytowego Banku;
- 4) rozwijanie działalności handlowej oraz inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji i adekwatności kapitałowej.

2. W zakresie ryzyka płynności:

- 1) utrzymanie płynności bieżącej Banku;
- 2) rozwijanie działalności handlowej oraz inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji oraz norm płynności i adekwatności kapitałowej;
- 3) zwiększenie potencjału operacyjnego na rynku międzybankowym w celu efektywnego zarządzania kapitałem i płynnością Banku, w tym zapobiegania stratom w wyniku ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem płynności oraz wykorzystania możliwości osiągnięcia zysku w ramach przyjętych założeń i limitów,
- 4) wdrażanie rozwiązań wspomagających zarządzanie w sytuacjach kryzysowych zagrożenia płynności.

3. W zakresie ryzyka operacyjnego:

- 1) osiągnięcie możliwie najwyższych standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym;

2) utrzymanie bezpieczeństwa Banku i jego zasobów na akceptowalnym poziomie.

4. W zakresie ryzyka stopy procentowej:

- 1) utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku;
- 2) Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany;
- 3) Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami.

5. W zakresie ryzyka walutowego:

- 1) ocena ryzyka walutowego dotycząca wdrażania nowych produktów;
- 2) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka walutowego w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami;
- 3) ustalenie bezpiecznych limitów na podstawie danych historycznych i monitorowanie ich.

6. W zakresie ryzyka kapitałowego:

- 1) utrzymanie korelacji pomiędzy wartością funduszy własnych, a poziomem ryzyka towarzyszącego działalności banku, w zgodzie z przyjętą strukturą alokacji;
- 2) utrzymywanie stabilnego poziomu wyniku finansowego, którego znaczna część będzie zasilala fundusz zasobowy;
- 3) prowadzenie pasywnej polityki w zakresie funduszu udziałowego.

7. W zakresie ryzyka koncentracji:

- 1) Dążenie do poprawy wskaźników koncentracji w celu utrzymywania ich na poziomie nie przekraczającym ustalonych limitów.
- 2) Utrzymanie profilu ryzyka koncentracji w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany.
- 3) Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka koncentracji w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami.
- 4) Wyznaczenie limitów nie zezwalających na zaangażowanie powyżej akceptowanego poziomu ryzyka.

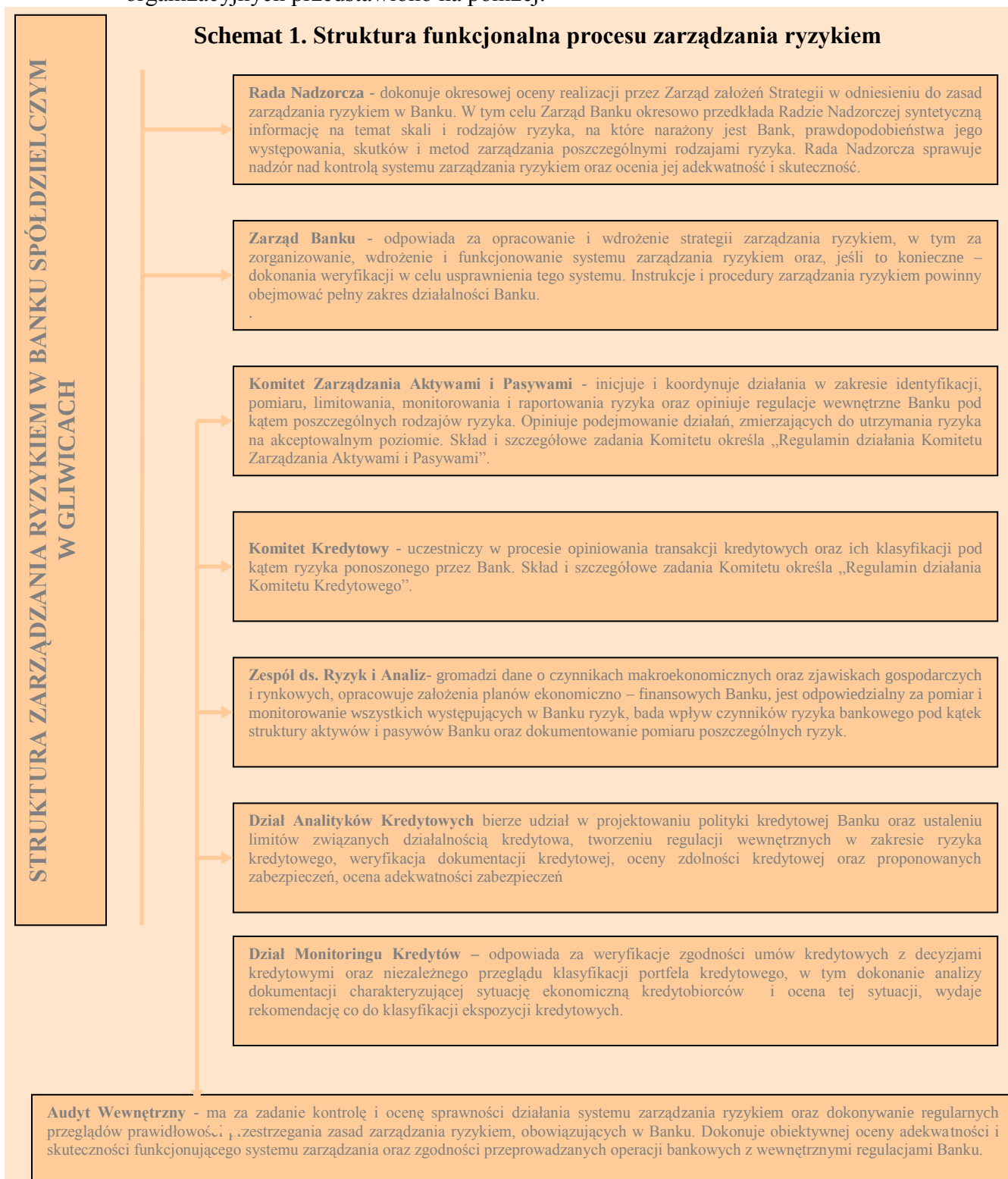
W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza;
2. Zarząd;
3. Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami;

4. Komitet Kredytowy;
5. Zespół ds. Ryzyk i Analiz;
6. Dział Audytu Wewnętrznego;
7. Audyt wewnętrzny realizowany przez Bank Zrzeszający;
8. Dział Analityków Kredytowych;
9. Dział Monitoringu Kredytów;
10. Pozostali pracownicy Banku.

Kompetencję i zakres obowiązków poszczególnych organów, jednostek i komórek organizacyjnych przedstawiono na poniżej:

Schemat 1. Struktura funkcjonalna procesu zarządzania ryzykiem

3. Zakres i rodzaje systemów pomiaru i raportowania ryzyka

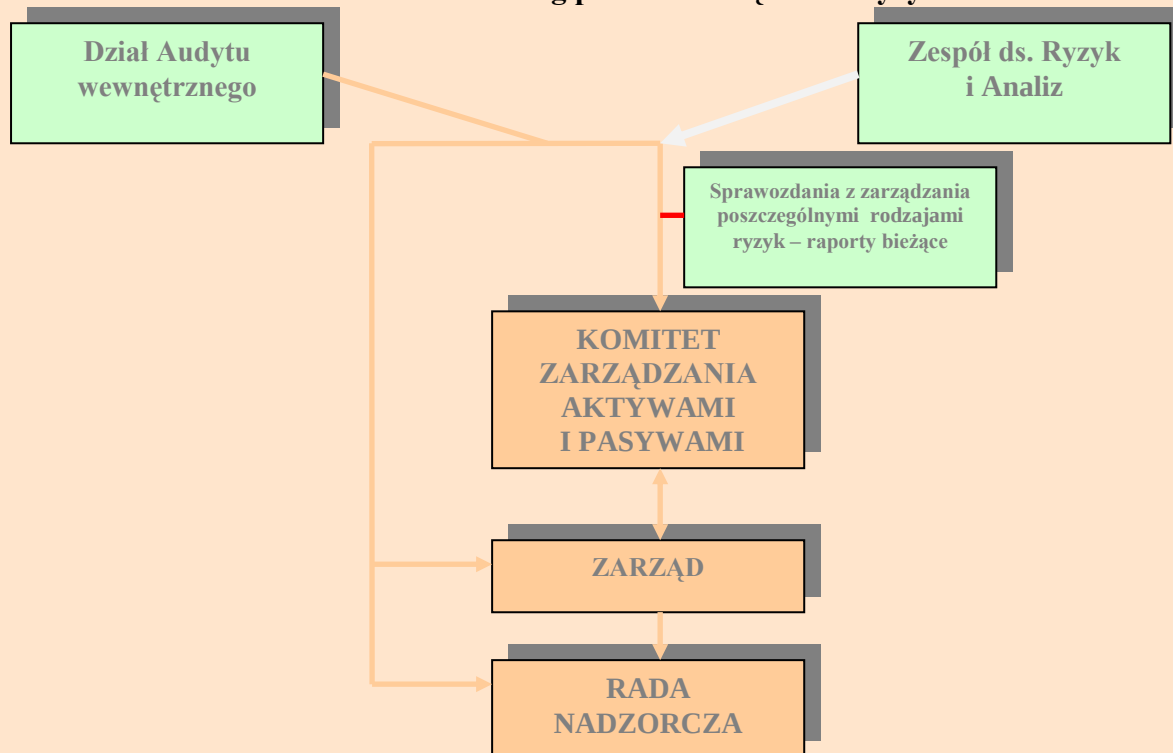
W ramach przyjętych systemów pomiaru i zarządzania ryzykami Bank wykorzystuje wskazane poniżej metody i narzędzia.

1. W zakresie ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji Bank dokonuje między innymi pomiaru:
 - 1) zaangażowania w poszczególne rodzaje ekspozycji kredytowych;
 - 2) jakości portfela kredytowego wyrażonej relacją ekspozycji przeterminowanych do globalnej wartości portfela ekspozycji bilansowych;
 - 3) wykorzystania limitów koncentracji zaangażowań określonych w art. 71 oraz art. 79 Ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku z późniejszymi zmianami;
 - 4) zaangażowania i jakości detalicznych ekspozycji kredytowych;
 - 5) zaangażowania i jakości ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości i zabezpieczonych hipotecznie;
 - 6) narażenia wyniku finansowego w konsekwencji realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych.
2. W zakresie ryzyka płynności Bank korzysta z następujących narzędzi:
 - 1) analizy płynności natychmiastowej;
 - 2) metody luki płynności, przy założeniu urealnienia przepływu środków pieniężnych;
 - 3) analizy wskaźnikowej obejmującej między innymi ocenę podstawowych mierników płynności;
 - 4) analizy koncentracji w zakresie poszczególnych grup aktywów i pasywów;
 - 5) metody wyznaczania osadu we wkładach oraz krótkoterminowych prognoz depozytów niestabilnych, z uwzględnieniem wskaźników zrywalności i odnawialności;
 - 6) pogłębionej analizy długoterminowych źródeł finansowania aktywów;
 - 7) analizy nadzorczych miar płynności;
 - 8) analizy narażenia wyniku finansowego w konsekwencji realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych.
3. W zakresie ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:
 - 1) metodę analizy luki niedopasowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stopy procentowej;
 - 2) analizę narażenia funduszy własnych i wyniku odsetkowego na ryzyko stopy procentowej, w kontekście realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych;
 - 3) analizę ryzyka bazowego, z uwzględnieniem testów warunków skrajnych;

- 4) prognozę stóp referencyjnych oraz analizę prognozowanego wyniku odsetkowego, z uwzględnieniem możliwych wariantów odchyleń;
 - 5) analizę ryzyka bazowego.
4. W zakresie ryzyka walutowego Bank dokonuje oceny w obszarze następujących zagadnień:
- 1) analizy całkowitej pozycji walutowej oraz jej relacji do wartości funduszy własnych;
 - 2) analizy indywidualnych pozycji walutowych dla poszczególnych walut z uwzględnieniem ich relacji do wartości funduszy własnych;
 - 3) analizy udziału poszczególnych walut w sumie bilansowej netto;
 - 4) analizy przestrzegania limitów dla pozycji walutowych;
 - 5) prospektywnej analizy zmian na rynku walutowym;
 - 6) analiz narażenia wyniku finansowego w konsekwencji realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych.
5. W zakresie ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje w szczególnym stopniu rolę wszystkich pracowników, którzy zobligowani są do precyzyjnej identyfikacji i rejestracji incydentów generujących ryzyko operacyjne. Analiza w przedmiotowym zakresie obejmuje: oszacowanie skali incydentów, ocenę skuteczności działań podejmowanych w ramach redukcji ryzyka, badanie wielkości ryzyka przy wykorzystaniu oceny punktowej oraz ocenę kluczowych wskaźników ryzyka. Działania w obszarze identyfikacji i pomiaru ryzyka operacyjnego prowadzą do budowy ogólnej mapy ryzyka.
6. W zakresie ryzyka kapitałowego Bank bada wykorzystanie limitów kapitałowych, a także ocenia adekwatność kapitałową w kontekście współczynnika wypłacalności i współczynnika adekwatności kapitałowej.
7. W zakresie ryzyka biznesowego Bank poddaje analizie wpływ zewnętrznych czynników makroekonomicznych na realizację założeń strategicznych, w tym wyniku finansowego.
8. W zakresie ryzyka braku zgodności Bank dokonuje analizy zgodności regulacji i procesów wewnętrznych z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

Identyfikacja i pomiar ryzyk w Banku dokonywane są przez Zespół ds. Ryzyk i Analiz. W przedmiotowym procesie uczestniczą ponadto Rada Nadzorcza, Zarząd oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Schemat 2. Przebieg procesu zarządzania ryzykiem

4. Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczenia ryzyka

Bank podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości.

Jakość zaproponowanych zabezpieczeń Bank ocenia według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, dostępu do zabezpieczenia oraz ich wpływu na wysokość ewentualnie tworzonych rezerw celowych.

Ustanawiane zabezpieczenia korespondują z poziomem ryzyka, związanego z ekspozycją kredytową. Umowy dotyczące zabezpieczeń ekspozycji kredytowych podlegają monitorowaniu pod kątem ekonomicznym i prawnym.

W celu zmniejszenia ekspozycji Banku na ryzyko kredytowe, przy ustanawianiu prawnego zabezpieczenia stosuje się zasadę dywersyfikacji, zarówno w zakresie zabezpieczeń rzeczowych, jak i osobistych.

Prawne zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowi potencjalne wtórne źródło spłaty tej wierzytelności. Z tego względu wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń jest

systematycznie aktualizowana przez pracowników Banku, w ramach prowadzonego monitoringu.

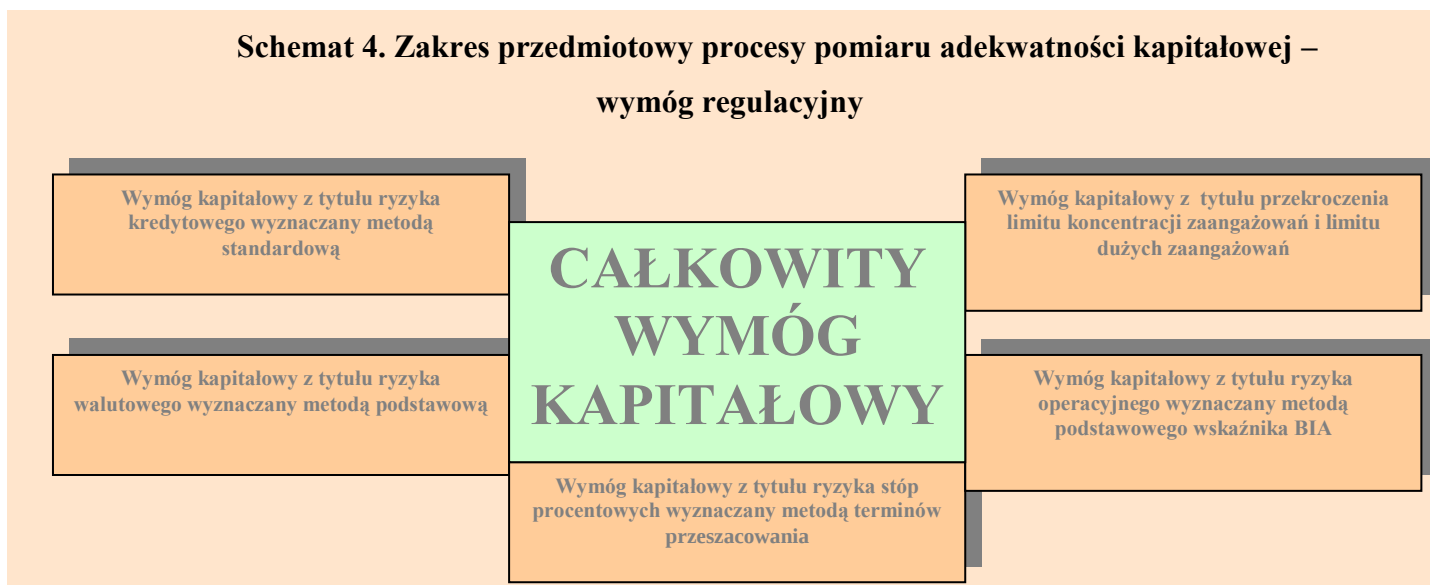
Oceniając przedmiot zabezpieczenia Bank uwzględnia wartość zabezpieczenia możliwą do uzyskania podczas ewentualnego postępowania windykacyjnego, biorąc pod uwagę ograniczenia prawne, ekonomiczne oraz inne mogące wpływać na rzeczywistą możliwość zaspokojenia się Banku.

Podstawowy miernik adekwatności zabezpieczenia wykorzystywany przez bank stanowi wskaźnik LtV. W przedmiotowym zakresie przyjęto maksymalne poziomy LtV, zarówno na etapie udzielania ekspozycji kredytowej, jak i w całym okresie kredytowania.

5. Zasady i metody wyznaczania wymogów kapitałowych

Przyjęte przez Bank metody i zakresy wyznaczania wymogów kapitałowych uwzględniają uwarunkowania prawne określone w ramach Nowej Umowy Kapitałowej oraz Uchwały 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego. W tym kontekście Bank szacuje wymogi kapitałowe w ramach tzw. wymogu regulacyjnego i wymogu wewnętrznego (ICAAP)

**Schemat 4. Zakres przedmiotowy procesy pomiaru adekwatności kapitałowej –
wymóg regulacyjny**

6. Proces pomiaru kapitału wewnętrznego ICAAP

W myśl obowiązujących determinant prawnych Bank dokonuje pomiaru kapitału wewnętrznego, wyznaczanego zgodnie z przyjętymi unormowaniami wewnętrznymi. Proces ten uwzględnia przepisy odnoszące się do istotnych ryzyk wskazanych w Filarze II Nowej Umowy Kapitałowej. W szczególności Bank sporządza rachunek wewnętrznych wymogów w obszarze następujących grup ryzyk:

1. Ryzyka kredytowego;
2. Ryzyko walutowego;
3. Ryzyko operacyjnego;
4. Ryzyka koncentracji zaangażowań;
5. Ryzyka koncentracji branżowej;
6. Ryzyka koncentracji zabezpieczeń;
7. Ryzyka koncentracji w jednorodny instrument finansowy;
8. Ryzyka stopy procentowej;
9. Ryzyka płynności;
10. Ryzyka cyklu gospodarczego;
11. Ryzyka kapitałowego;
12. Ryzyka modeli;
13. Ryzyka strategicznego;
14. Ryzyka utraty reputacji;
15. Ryzyka rezydualnego;
16. Ryzyka wyniku finansowego.

Celem procesu pomiaru kapitału wewnętrznego ICAAP jest określenie takiego poziomu kapitałów własnych, który będzie odpowiadał profilowi ryzyka działalności Banku. Przy czym przyjęto zasadę, iż globalna ekspozycja na wszystkie zidentyfikowane, istotne ryzyka nie może docelowo absorbować więcej niż 95% kapitałów własnych. Oznacza to w praktyce, że poziom kapitału wewnętrznego nie może być wyższy od iloczynu: $0,95 \cdot \text{wartość kapitału własnego}$.

7. Podstawowe informacje na temat funduszy własnych

Bank prowadzi rachunek funduszy własnych w oparciu o zasady określone w art. 127 Ustawy prawo bankowe. Wartość funduszy własnych netto, według stanu na dzień 31.12.2012 roku, ukształtowała się na poziomie 43 203tys. złotych.

8. Analiza adekwatności kapitałowej

Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym na dzień 31.12.2012 roku Bank był zobligowany do wyznaczania regulacyjnego wymogu kapitałowego z tytułu: ryzyka kredytowego i ryzyka operacyjnego. Dokonany w ten sposób rachunek był podstawą

wyliczenia współczynnika wypłacalności, który ukształtował się na poziomie 12,18%. Podstawę określenia przedmiotowego rachunku stanowiły dane zaprezentowane poniżej.

Dodatkowo Bank dokonał pomiaru wewnętrznego wymogu kapitałowego, którego wyniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla poszczególnych klas ekspozycji na dzień 31.12.2012r.

<i>Dane w złotych według stanu na dzień 31.12.2012 roku</i>	
<i>Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych</i>	<i>106 833 zł</i>
<i>Ekspozycje wobec organów administracji</i>	<i>1 634 zł</i>
<i>Ekspozycje wobec instytucji finansowych, w tym banków</i>	<i>2 301 970 zł</i>
<i>Ekspozycje wobec przedsiębiorców</i>	<i>7 527 648 zł</i>
<i>Ekspozycje detaliczne</i>	<i>2 189 710 zł</i>
<i>Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomości mieszkalnej</i>	<i>9 696 589 zł</i>
<i>Ekspozycje przeterminowane</i>	<i>2 270 775 zł</i>
<i>Pozostałe ekspozycje</i>	<i>1 166 260 zł</i>

Tabela 2 Wymogi kapitałowe na dzień 31.12.2012 r.

<i>Dane w tys. złotych według stanu na dzień 31.12.2012 roku</i>	
<i>Kwota wymogu kapitałowego dla ryzyka kredytowego</i>	<i>25 261. 42 tys. zł</i>
<i>Kwota wymogu kapitałowego dla ryzyka operacyjnego</i>	<i>3 126. 19 tys. zł</i>
<i>Kwota wewnętrznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka dużych udziałowców</i>	<i>95.00 tys. zł</i>

9. Informacje w zakresie ryzyka kredytowego

Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym obowiązuje na wszystkich poziomach zarządzania oraz we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku zajmujących się ryzykiem kredytowym, a do jej realizacji zobligowani są pracownicy Banku.

Podstawowymi celami Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Banku są:

1. racjonalne zarządzanie ryzykiem portfela kredytowego;
2. harmonijny wzrost portfela kredytowego przy utrzymaniu jego relatywnie wysokiej dochodowości i minimalizacji wskaźnika kredytów nieregularnych;
3. zapewnienie zgodności procedur i produktów kredytowych Banku z wymogami regulacyjnymi.

Działalność kredytowa ma podstawowe znaczenie dla stabilności funkcjonowania i dochodowości Banku. Bank zamierza rozważnie podejmować i zarządzać ryzykiem

kredytowym by uzyskać odpowiednie efekty finansowe. Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym powinna zapewnić długoterminową zyskowność i kultywowanie wieloletniej współpracy z klientem, opartej na rachunku ekonomicznym oraz obustronnym zaufaniu i optymalnym zaspokojeniu potrzeb klientów.

W ramach standardowej analizy ryzyka kredytowego Bank dokonuje między innymi identyfikacji portfela ekspozycji zagrożonych i przeterminowanych. Przez należność przeterminowaną uznaje się wierzytelność z tytułu kapitału lub odsetek, której spłata nie nastąpiła w terminie umownym. Za należność zagrożoną uznaje się ekspozycję kredytową zaklasyfikowaną zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, ze względu na kryterium terminowości spłat lub kryterium sytuacji ekonomiczno – finansowej, do kategorii: poniżej standardu, wątpliwe lub stracone.

Klasyfikacja należności o charakterze kredytowym do poszczególnych klas ryzyka odbywa się w oparciu o dwa kryteria:

1. kryterium terminowości spłaty kapitału i/lub odsetek;
2. kryterium oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorcy lub poręczyciela.

Przegląd determinujący klasyfikację ekspozycji kredytowych w oparciu o kryterium terminowości dokonywany jest na koniec każdego miesiąca kalendarzowego (sprawozdawczego). W przypadku kryterium sytuacji ekonomiczno – finansowej przegląd dokonywany jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, tj. w zależności od ekspozycji – odpowiednio w okresach kwartalnych i rocznych.

Na mocy przepisów w/w Rozporządzenia Ministra Finansów Bank tworzy rezerwy celowe na ryzyko związane z prowadzoną działalnością. Wysokość tworzonych rezerw celowych skorelowana jest bezpośrednio z klasyfikacją ekspozycji kredytowych oraz rodzajem przyjętych zabezpieczeń. Korekty wartości należności oraz poziomu rezerw wynikają bezpośrednio ze zmiany ich klasyfikacji (przeniesienia do wyższej lub niższej klasy ryzyka), a w przypadku rezerw dodatkowo ze zmiany zakresu i wartości zabezpieczeń wykorzystywanych do pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych oraz zmiany wartości rezerwy na ryzyko ogólne. Charakterystykę procesu zarządzania rezerwami w roku 2012 zilustrowano w poniższej tabeli.

Tabela 3. Zmiany poziomów rezerw celowych w latach 2011-2012 w złotych

<i>Kategorie należności</i>	<i>Stan na 31.12.2012</i>	<i>Zwiększenia rezerw</i>	<i>Wykorzystanie rezerw oraz różnice kursowe</i>	<i>Rozwiązanie rezerw</i>	<i>Stan na 31.12.2011</i>
Należności normalne	0,00	276,61	0,00	276,61	0,00
- sektor niefinansowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności pod obserwacją	11 685,05	178 922,41	7,94	187 983,20	20 753,78
- sektor finansowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- sektor niefinansowy	11 685,05	178 922,41	7,94	187 983,20	20 753,78
- sektor budżetowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności poniżej standardu	106 729,76	476 713,99	12,92	525 390,51	155 419,20
- sektor finansowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- sektor niefinansowy	106 729,76	476 713,99	12,92	525 390,51	155 419,20
- sektor budżetowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności wątpliwe	220 919,71	2 143 303,82	0,00	2 217 852,38	295 468,27
- sektor finansowy	0,00	0,00	0,00	244 301,38	244 301,38
- sektor niefinansowy	220 919,71	2 143 303,82	0,00	1 973 551,00	51 166,89
- sektor budżetowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności stracone	8 820 641,98	4 314 079,40	725 518,54	3 339 182,40	8 571 263,52
- sektor finansowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- sektor niefinansowy	8 820 641,98	4 314 079,40	725 518,54	3 339 182,40	8 571 263,52
- sektor budżetowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rezerwy celowe ogółem	9 159 976,50	7 113 296,23	725 539,40	6 270 685,10	9 042 904,77

Bank tworzy ponadto, w oparciu o art. 130 Ustawy Prawo bankowe, rezerwę na ryzyko ogólne. Zasadniczym celem jej tworzenia jest pokrycie niezidentyfikowanego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności bankowej. Jej wartość na dzień 31.12.2012r. ukształtowała się na poziomie 2 117 tys. zł.

Łączna wartość należności banku na dzień 31.12.2012 roku wyniosła 417 736.86 tys. zł.

Tabela 4. Struktura należności na dzień 31.12.2012 r.

<i>Należności w tys. złotych według stanu na dzień 31.12.2012 roku</i>	
Należności od sektora finansowego	134 144. 99 tys. zł
Należności od sektora niefinansowego	276 894.38 tys. zł
Należności od sektora budżetowego	6 697.49 tys. zł

Tabela 5. Średnia wartość ekspozycji kredytowych w podziale na klasy ryzyka

<i>Średnia wartość ekspozycji kredytowych w podziale na klasy ryzyka w wartościach nominalnych na dzień 31.12.2012 roku</i>	
Ekspozycje Normalne i Pod obserwacją	254 195.00 tys. zł
Ekspozycje Poniżej standardu	6 347.00 tys. zł
Ekspozycje Wątpliwe	3 031.00 tys. zł
Ekspozycje Stracone	19 137.00 tys. zł

Tabela 6. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych, z uwzględnieniem klas ryzyka

<i>Struktura branżowa ekspozycji kredytowych z podziałem na klasy na dzień 31.12.2012 roku</i>											
Branża	Wartość nominalna	Struktura %	Łącznie wartość bilansowa i pozabilansowa	Struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Normalne" i "Pod Obserwacją"	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Poniżej standardu"	Struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Wątpliwe"	Struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Stracone"	Struktura %
Rolnictwo, leśnictwo i łowiectwo	9 466 079,43	6,53%	10 400 980,32	6,05%	9 460 904,97	3 518,24	0,07%	0,00	0,00%	1 656,22	0,01%
Rybnictwo	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Górnictwo	1 765 995,23	1,22%	1 782 228,00	1,04%	1 765 995,23	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Przetwórstwo przemysłowe	40 712 233,60	28,10%	45 859 960,03	26,68%	35 654 443,42	3 812 526,92	70,57%	0,00	0,00%	1 245 263,26	10,70%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	4 520 000,00	3,12%	4 620 000,00	2,69%	4 520 000,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Budownictwo	21 618 067,84	14,92%	28 225 873,65	16,42%	13 316 342,69	73 998,35	1,37%	2 281 928,97	93,77%	5 945 797,80	51,09%
Handel hurtowy i detaliczny	32 602 480,59	22,50%	40 077 257,11	23,31%	28 013 648,50	686 743,84	12,71%	7 048,85	0,29%	3 895 039,40	33,47%
Hotele i restauracje	3 209 348,30	2,22%	3 960 449,46	2,30%	2 963 648,50	183 795,41	3,40%	0,00	0,00%	61 904,39	0,53%
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	12 678 459,66	8,75%	13 534 412,44	7,87%	11 926 909,83	450 811,24	8,34%	1 691,32	0,07%	299 047,27	2,57%
Pośrednictwo finansowe	221 152,88	0,15%	221 360,23	0,13%	176 161,74	0,00	0,00%	0,00	0,00%	44 991,14	0,39%
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	10 583 651,96	7,31%	13 208 085,07	7,68%	10 450 915,03	51 628,32	0,96%	0,00	0,00%	81 108,61	0,70%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	1 330 000,00	0,92%	1 770 000,00	1,03%	1 330 000,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Edukacja	39 151,00	0,03%	39 151,00	0,02%	39 151,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	5 042 758,16	3,48%	7 097 580,96	4,13%	4 985 204,51	25 107,20	0,46%	0,00	0,00%	32 446,45	0,28%
Działalność usługowa, komunalna, społeczna, indywidualna, pozostała	1 080 602,52	0,75%	1 113 045,00	0,65%	793 379,00	114 565,00	2,12%	142 938,52	5,87%	29 720,00	0,26%
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%

Organizacje i zespoły eksterytorialne	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Razem	144 869 981,17	1,00	171 910 383,27	1,00	125 396 704,42	5 402 694,52	1,00	2 433 607,66	1,00	11 636 974,54	1,00

Tabela 7. Struktura ekspozycji kredytowych w podziale na typ kontrahenta, z uwzględnieniem klas ryzyka

Struktura ekspozycji kredytowych w podziale na typ kontrahenta, z uwzględnieniem klas ryzyka na dzień 31.12.2012 roku								
Typ kontrahenta	Wartość nominalna	Struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Poniżej standardu"	Struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Wątpliwe"	Struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Stracone"	Struktura %
Osoby fizyczne	66 013 546,55	23,35%	855 935,85	13,49%	597 187,62	19,70%	6 704 678,32	35,03%
Rolnicy	8 225 244,67	2,91%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	1 656,22	0,01%
Przedsiębiorstwa prywatne i spółdzielnie	162 835 772,56	57,60%	4 607 836,28	72,60%	2 189 146,95	72,23%	10 075 210,81	52,65%
Przedsiębiorcy indywidualni	37 456 342,41	13,25%	883 421,28	13,92%	116 903,19	3,86%	2 355 837,38	12,31%
Podmioty finansowe	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Budżet	6 679 981,00	2,36%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Fundusze i fundacje	1 499 379,20	0,53%	0,00	0,00%	127 557,52	4,21%	0,00	0,00%

10. Informacje w zakresie ryzyka stopy procentowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku. Nadrzędnym założeniem realizowanym przez Bank w przedmiotowym zakresie jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank zachowuje pozycję luki niedopasowania w ramach przyjętych limitów.

Bank prowadził w 2012 roku swoją działalność przy założeniu następujących limitów ryzyka stopy procentowej:

1. 12,5% - w przypadku narażenia funduszy własnych.
2. 25% - w przypadku narażenia wyniku odsetkowego.

Na dzień 31.12.2012 roku poziom narażenia funduszy własnych, przy założeniu zmiany stóp rynkowych (zarówno wzrostu, jak i spadku) o 200 punktów bazowych, osiągnął poziom odpowiednio 4,69% dla wzrostu stóp i 5,42% dla spadku stóp. Natomiast współczynnik narażenia wyniku odsetkowego, przy analogicznej zmianie stóp rynkowych, przyjął odpowiedni wartość 14,71% i 16,99%.

Monitorowanie, pomiar i limitowanie ryzyka stopy procentowej w Banku odbywa się dla pozycji złotych oraz walutowych łącznie. W przypadku, gdy udział jednej z walut

obcych przekroczy 5% sumy bilansowej, Bank będzie sporządzał raporty dla tej waluty oddzielnie (w przeliczeniu na PLN).

11. Informacje dotyczące zmiennych składników wynagrodzeń

W związku z obowiązkami wynikającymi z Uchwały 259/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 roku Bank Spółdzielczy w Gliwicach prezentuje informacje na temat polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.

Bank Spółdzielczy w Gliwicach przyjął, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą, dokument Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze. Zgodnie z zapisami § 6 ust. 4 i ust. 5 Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie jest uznawany za bank znaczący pod względem wielkości. W konsekwencji tego w strukturze organizacyjnej nie wyodrębniono Komitetu ds. wynagrodzeń, a jego funkcje przejęła Rada Nadzorcza. Opisane powyżej zasady Bank Spółdzielczy stosuje od początku 2012 roku.

12. Podsumowanie

Bank Spółdzielczy w Gliwicach prowadzi działania o charakterze permanentnym mające na celu stałe doskonalenie procesów zarządzania ryzykiem. Właściwa korelacja czynności operacyjnych z poziomem narażenia na ryzyko związane z działalnością Banku jest gwarancją dynamicznego i długookresowego rozwoju.